

Stadsporten

Yrke: Planarkitekt

TROLLHÄTTANS STADS
PERSONALTIDNING
NR 5 OKTOBER 2019

**Trollhättans
Stad**

Innehåll

Utbildningsförvaltningen satsar på en ny modell som ska få fler att våga pröva en ny arbetsplats. Sidan 7.

Planeringsamordnarna Theres Axelsson och Katja Johansson ser flera fördelar med att schemalaggningscentraliserats. Sidan 10.

"Årets mamma" skänkte förtröstan på konferens. Sidan 16.

Ledare	2	Öka frisknärvaron	11
Framtidens lärande	3	Hållbar undersköterska	12
Sanering Vårvik	4	Mod	13
Novemberfestivalen	5	Nyanställd	14
Ekologisk hållbarhet	6	Hänt	15
Våga pröva	7	Rökfri arbetsplats	16
Yrket	8-9	Konferens	16
Schemaläggare	10	Krönika	16

Vad vill DU läsa mer om i Stadsporten?
Tipsa oss! stadsporten@trollhattan.se

STADSPORTEN utkommer med 6 nummer/år (februari, april, juni, augusti, oktober, december) och utges av: Kommunikationsavdelningen, 461 83 Trollhättan, Telefon: 0520-49 70 21, E-post: stadsporten@trollhattan.se.

ANSVARIG UTGIVARE och grafisk form: Per Ivarsson.

TRYCK: CELA Grafiska AB.

REDAKTIONSKOMMITTÉ: Andreas Gleisner, Utbildningsförvaltningen, Jenny Persson, Kultur- och fritidsförvaltningen, Cecilia Wilson, Arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Jonathan Hjort, Omsorgsförvaltningen, Josefin Åkesson Bengtsson, Samhällsbyggnadsförvaltningen.

OMSLAGSBILD: Planeringsarkitekt Johanna Berg. Läs mer på sidorna 8-9

FOTO OMSLAG: SEBASTIAN LAMOTTE

Ledare

Orosmoln på himlen, annalkande åskoväder eller strålände solsken

Ibland är det viktigt att zooma ut lite, få perspektiv och se situationer, skeenden och händelser i en annan kontext. Att helt enkelt få omvärldsperspektiv! Sedan 10 år har vi haft en ganska klar bild av den demografiska utvecklingen i Sverige, att vi blir allt äldre och därmed kommer allt fler att behöva stöd och insatser från oss som jobbar i regioner och kommuner. Trollhättans Stad är inget undantag. Vi har historiskt sett haft, och kommer att ha en ökande befolkning totalt sett över flera decennier framåt och andelen äldre samt barn och unga kommer att öka.

Det enda vi med säkerhet kan säga att vi vet, är att inget kommer att bli som förut. Förändringstakten går allt snabbare och det vi planerade för igår kommer inte med sannolikhet att gälla i morgon. Teknikutveckling, ekonomiska drivkrafter och värderingsförskjutningar påverkar oss i stor grad och ställer hela tiden nya krav på anpassningsförmåga samtidigt som förväntningarna ökar.

Några tolkar framtiden som orosmoln på himlen, vissa som åskoväder, blixtrar och dunder och andra som solglimtar eller strålände solsken. Vi upplever förändringar och ovisshet olika och det är naturligt. Det som blir viktigt är att prata med varandra om hur man upplever saker och ting, att se saker och ting ur en annan synvinkel, att byta perspektiv. I många fall handlar det om reaktioner på tidigare upplevelser, känslan av att ha varit med om samma sak tidigare.

I FN:s Brundtlandsrapport från 1987 definieras hållbar utveckling som att vi inte ska "äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov". Vi ska ta ansvar för det som uppstår i vår tid och inte lasta kommande generationers barn och barnbarn. Därför är det viktigt att acceptera att inget blir som förut, utveckling innebär förändring och förflyttning med sikten på en bättre plats för framtiden. Att vi är modiga, nyfikna och involverar dem vi är till för.

I januari 2020 blir barnkonventionen lag och vi ska göra vårt allra bästa för att möta upp, involvera och på ett mycket bättre sätt ta hänsyn till barn och ungas förutsättningar och rättigheter, de uppväxande generationerna med möjlighet att tillgodose sina behov i Trollhättan – en hållbar stad med plats för framtiden!

Ulrika Strandroth Frid
Stadsdirektör

Jonas Berling och Ann-Sofie Karlsson från Utbildningsförvaltningen har mycket att stå i inför arrangemanget av konferensen Framtidens Lärande Väst, som hålls på NOVA den 14–15 november.

Trollhättan stolt värd för konferens

Den 14–15 november kommer Trollhättan att vara värd för dialogkonferensen Framtidens Lärande Väst, och Utbildningsförvaltningen ser gärna att konferensen har kommit till Trollhättan för att stanna.

–Vi har tagit över stafettpipen. Det här sätter Trollhättan på kartan på ett väldigt positivt sätt, säger skol-utvecklingsledare Ann-Sofie Karlsson.

TEXT och FOTO: PER IVARSSON

Framtidens lärande arrangeras årligen av stiftelsen Datorn i utbildningen (DIU), och ska vara en mötesplats för kunskaps- och erfarenhetsutbyte kring skolans digitalisering. I år utökas konferensen med två regionala arenor, där Trollhättan får ansvaret för Framtidens Lärande Väst.

Det är ingen slump att konferensen hamnar här. På kort tid har Utbildningsförvaltningen utarbetat en framgångsrik modell som skapar en likvärdighet inom digitalisering för pedagoger och elever inom Trollhättans Stad.

– Alla ska med, vilket på kort sikt har inneburit att det har gått från att ha varit spretigt och olikvärdigt mellan skolorna till att alla barn, elever och pedagoger har fått samma möjlighet att utveckla sin digitala kompetens, säger Jonas Berling, IKT-strateg.

”På frammarsch”

DIU är en av flera organisationer som uppmärksammar Trollhättans modell, och i januari ställde man frågan om arrangörskap av konferensen.

– ”Ni verkar vara på frammarsch i Trollhättan, och vi vill vara där det händer”, minns skolutvecklare Ann-Sofie Karlsson, som efter att ha rådfrågat verksamhetschef Per Hellmark tackade ja till uppdraget.

Konferensen kommer att äga rum den 14–15 november i Nova Arena, och tanken är att det ska vara en regional mötesarena med nationella inslag. Det blir föreläsare av hög kaliber, mässmontrar – men också dialogbord som ger utrymme för kunskaps- och erfarenhetsutbyte i mindre grupper.

– Vi ser det som en win win; att möta andra och dela erfarenheter med. Därför fokuserar vi på en dialogkonferens, säger Ann-Sofie Karlsson.

I Trollhättan för att stanna

Enligt avtalet ska Trollhättan stå värd för konferensen också nästa år, men både Ann-Sofie Karlsson och Jonas Berling ser framför sig att den därefter permanentas till Trollhättan, att den blir en självklar och naturlig mötesplats.

– Vi har tagit över stafettpipen. Det här sätter Trollhättan på kartan på ett väldigt positivt sätt, säger Ann-Sofie Karlsson.

Samtidigt innebär det att stafettpipen ska förvaltas och förädlas, men det har man ingenting emot. Det blir förhoppningsvis också till gagn för elever och pedagoger i Trollhättan.

– Det här ger oss initiativet och tvingar oss att tänka några varv till, om hur vi kan arbeta vidare med skolutveckling, säger Jonas Berling.

Prisutdelning Guldtrappan

Under konferensen kommer Trollhättans Stad också få ta emot kvalitetsutmärkelsen Guldtrappan med motiveringen *”... Med förankring i hela styrkedjan, med ledningsgrupper, skolledning och breddsatsningar nås resultat, i ett accelererat tempo. Skolhuvudmannen visar prov på både mod och innovation genom att organisera och planera för en skola att längta till!”*

Sanering – för hälsa och miljö

TEXT: JOSEFIN ÅKESSON BENGTTSSON
FOTO: KATJA WEYHING, KRAFTSTADEN

Den 28 oktober tas ett första spadtag för saneringen av Stridsbergs industriområde. Spadtaget är startskottet för utvecklingen av en helt ny del av Trollhättan – Vårvik. Vi är stolta över att kunna föra industriarvet vidare in i nästa kapitel när vi städar upp den förorenade marken, säkrar området för framtiden och öppnar upp en del av vår stads historia.

Industrin lämnade spår efter sig

Under 1900-talet har Stridsbergs industriområde använts av tung industri. Verksamheterna använde slaggprodukter från industrin för att fylla ut marken med syftet att utöka markytan på området. Senare upptäcktes det att dessa utfyllnader har förorenat marken och idag finns höga halter av tungmetaller, kolväten och olja på platsen.

Metallerna sprids i liten omfattning med vatten, men strandkanterna eroderar och stabiliteten är så dålig att stora mängder kan rasa eller skreda ut i älven om inga åtgärder vidtas. En sanering av området är nödvändig för att undvika att föroreningarna sprids vidare och innebär också att området kan öppnas upp och utnyttjas på annat sätt än vad som idag är möjligt.

Ett omfattande saneringsarbete

Saneringsarbetet är omfattande, cirka 170 000 ton förorenade massor ska schaktas ur och sorteras.

– Det motsvarar ungefär 10 000 fulla lastbilsflak som ska fyllas och köras från platsen, berättar Malin Nyberg, stadsdelsutvecklare för Vårvik.

Saneringsarbetet kommer vara klart under 2021.

Fritt fram att besöka Knorren under saneringstiden

Rekreationsområdet på Knorren kommer vara tillgängligt nästan som vanligt under saneringstiden. En ny parkeringsyta anläggs, närmare Vänersborgsvägen, då vägen in till befintlig parkering stängs av för allmänheten och används för arbetsfordon.

Fakta om saneringen

- ▶ Saneringen av Stridsbergs industriområde är en förutsättning för att kunna använda området. Området är prioriterat av Länsstyrelsen som högsta riskklass.
- ▶ När vi sanerar säkerställer vi att området blir en säker och bra miljö för människor, djur och natur.
- ▶ I samband med saneringen stabiliserar vi och tillgängliggör strandkanten i området.
- ▶ Trollhättans Stad har fått 52 miljoner kronor i bidrag till saneringen av området.
- ▶ Resterande saneringskostnader kommer finansieras genom försäljning av kommande byggrätter i området.
- ▶ Läs mer om saneringen, byggnaderna på Stridsbergs industriområde och hela projektet kring Vårvik på www.trollhattan.se/ennydelavdinstad

N3-medarbetarna Torbjörn Jackson, kreativ pedagog och Tomas Johansson, Mediapedagog.

Nytt inslag väntar på Novemberfestivalen

TEXT: JENNY PERSSON

För första gången tävlar internationella kortfilmer i Trollhättan i november.

–Vi har aldrig tidigare haft internationellt festivalinslag så det känns spännande. Det adderar ytterligare en dimension till festivalen och sätter en internationell prägel, säger Torbjörn Jackson, N3:s projektledare för Novemberfestivalen.

År 1996 startade Novemberfestivalen i Trollhättan som den stora nationella arenan för unga filmare.

– Novemberfestivalen utvecklas ständigt. För många år sedan startade vi ett samarbete med Svenska Filminstitutet och sedan dess har festivalen bara vuxit, berättar Torbjörn.

Novemberfestivalens internationella samarbeten startade för ungefär tio år sedan.

– Vi började skicka filmer som tävlat på Novemberfestivalen till festivaler i Europa för att ge svenska unga filmskapare möjligheten att komma ut i världen. Nu tar vi nästa steg och bjuder för första gången in internationella filmare att tävla i Trollhättan, förklarar Torbjörn.

Tävlar i en egen klass

Festivalen är medlem i nätverket Youth Cinema Network (YCN) som består av festivaler och organisationer i Europa och runt om i världen som samverkar kring ungt filmskapande.

– Vi fick kontakt med YCN-nätverket via REC-filmfestival i Berlin och tack vare den samverkan kan vi nu ta steget att öppna Novemberfestivalen för internationell kortfilm.

Tio filmfestivaler från bland andra Tyskland, Kroatien, Grekland, Norge, Danmark, Spanien, Storbritannien har skickat in filmer. Det internationella spåret är för filmare mellan 18-26 år och de tävlar i en egen klass och bedöms av en internationell jury.

– Novemberfestivalen håller hög standard. Vi samlar de bästa filmerna från 19 regioner i final. Därför har vi vänt oss till väletablerade europeiska filmfestivaler att välja ut sina bästa kortfilmer.

“Youtube-eran”

De internationella filmerna visas blandat med de svenska och utöver filmakterna bjuder festivalen på seminarier, workshops, mingel, prisutdelning, face-to-face med jury med mera. Torbjörn har jobbat med November-

festivalen sedan 2005 och det är hans fjärde år som projektledare. Trenderna inom film har varierat över tiden och ungas tankar och vardag speglas olika från år till år. I kölvattnet av “youtube-eran” kommer nya tekniker och format.

– Alla kan idag sprida sina filmer men festival-sammanhanget är fortfarande värt mycket och är en speciell upplevelse. Att se sin film på bioduken och höra folks reaktioner i salongen ... det kan inte konkurrera med andra plattformar, avslutar Torbjörn.

Kort om Novemberfestivalen

- ▶ När? 22-23 november
- ▶ Var? Folkets Hus Kulturhuset
- ▶ Kortfilmerna tävlar i Mellanvikt (16-19 år) och Tungvikt (20-26 år) samt Internationell klass (18-26 år).
- ▶ Novemberfestivalen föregås av 19 regionala uttagningar.
- ▶ Visar ca 40 nationella och 10 internationella kortfilmer under två dagar.
- ▶ Öppet för alla! Biljetter säljs via Tickster.
- ▶ www.novemberfestivalen.se

Rektor Marie Stadesjö och ekonomibitråde Eva Andersson månar om eleverna på Sjuntorpskolan och gläds över satsningen på schemalagda luncher och minskat matsvinn.

”Jag älskar barnen och vill dem väl”

De schemalagda luncherna har inneburit att barnen äter bättre, slänger mindre mat och presterar bättre i skolbänken.

– Det är värt allt. Jag älskar barnen och vill dem väl, säger initiativtagaren Eva Andersson, ekonomibitråde på Sjuntorpskolan.

TEXT och FOTO: PER IVARSSON

För fem år sedan var Eva Andersson på Vara konserthus, där hon lyssnade på en föreläsning med en kvinna från skolmatsakademien som berättade om schemalagda luncher, vilket bland annat innebär obligatorisk närvaro för eleverna. Konceptet hade testats med framgång i Alingsås.

– Då tändes en gnista i mig, så jag har kämpat i fem år för det ... det ger bättre resultat för barnen, och är de pigga så presterar de bra och får bättre betyg, säger Eva.

”Det hänger ihop”

Under våren blev hon också inspirerad av Sylteskolans arbete med ”Göteborgsmodellen”, ett projekt som bidrar till minskat matsvinn. Så i takt med att köket förberedde sig för att införa modellen med minskat matsvinn kom positiva signaler från skolans rektor Marie Stadesjö om att införa schemalagda måltider.

– Skola och mat hänger ihop. På ledningsgruppen för rektorer hade vi pratat om just det, så det sammanföll väl. Därför var det ett

bra tillfälle att införa det i samband med starten av höstterminen, säger Marie Stadesjö.

”Trevligare stund för alla”

Och det har fallit väl ut: eleverna äter bättre, slänger mindre och är piggare under lektionerna.

– De schemalagda måltiderna betyder att alla elever går och äter. De äter kanske inte av allt, men när de ändå sitter ned kan de ta ett knäckebröd eller en sallad, och de får frånavaro om de inte är där. Det blir också lättare att beställa mat när vi vet hur många elever som kommer och äter. Förut hände det att de åkte till butiken och köpte godis istället, men nu vet vi hur mycket vi ska beställa och vi har minskat matsvinnet rejält, säger Eva.

– Att få barnen att äta är jätteviktigt för oss, och alla vill det här. Det har fungerat bra med lärarna, och det är en tydlig struktur där barnen äter på fasta tider och har fasta platser. Lärare sitter med vid luncherna, och det blir en trevligare stund för alla, säger Marie.

Tidigare tillhörde all personal på skolan utbildningsförvaltningen, och det fanns en oro över att samarbetet skulle minska när Eva och övriga delar av kök och lokalvård gjorde en organisatorisk flytt till serviceförvaltningen.

– Men så har det inte blivit. Vi har hållit ihop och samarbetar bra. Jag tror så mycket på samarbete över alla gränser, och ju fler vi kan engagera runt barnen – desto bättre blir det, säger Marie.

Fakta: Strategi för ekologisk hållbarhet

Den nytagna strategin för ekologisk hållbarhet pekar på de viktigaste områdena för våra miljöinsatser utifrån fyra huvudrubriker, och i varje nummer belyser vi varje rubrik med ett konkret exempel. Till huvudrubriken ”Minskad klimatpåverkan och ren luft” hör minskat matsvinn, vilket Sjuntorpskolan bidrar till.

- 1) Minskad klimatpåverkan och ren luft.
- 2) Hållbar användning av vattenmiljöer.
- 3) Hållbart brukande av skog och odlingslandskap.
- 4) God boendemiljö och hållbar konsumtion.

Förskollärarna Anne-Marie Karlsson och Christine Stjärnberg nappade på utbildningsförvaltningens satsning och prövar nu sina vingar på en annan förskola.

Fler ska våga pröva ny arbetsplats

Våga pröva är Utbildningsförvaltningens satsning på att öka andelen behöriga lärare i skolor med särskilt svåra förutsättningar. Projektet ger legitimerade lärare i förskola, skola eller fritidshem möjlighet att under ett år arbeta på en annan enhet, men samtidigt ha tryggheten i att behålla sin grundanställning på den gamla arbetsplatsen.

TEXT och FOTO: ANDREAS GLEISNER

En av de som redan tagit steget till ett nytt arbete på en förskola i Kronogården är Anne-Marie Karlsson, förskollärare på förskolan Stallet.

- Efter 15 år på samma förskola kände jag att jag måste göra något nytt, för mig själv och min egen utveckling! I början var jag nervös, det får jag erkänna. Jag hade ingen aning om hur det skulle vara, allting var nytt, och jag var orolig för hur det skulle fungera att kommuni-

cera med barn och föräldrar med olika språk, och för hur det skulle vara i barngrupperna. Men det visade sig ju att det behövde jag inte vara, säger Anne-Marie.

Fler likheter

Hon och kollegan Christine Stjärnberg delar erfarenheten att komma som ny förskollärare till en ny stadsdel med nya förutsättningar, och de är också överens om att det är fler

likheter mellan olika förskolor än man kanske tror.

-Alla barn har olika behov, och precis som på alla andra förskolor, så anpassar vi undervisningen efter barnen och barngruppen. Men jag känner ju mycket starkare för mitt yrke här, jämfört med tidigare. Jag får så mycket tillbaka, och jag ser sådan effekt på undervisningen! Jag har jobbat här i tre år nu, och jag vill stanna kvar, säger Christine Stjärnberg.

Fakta: Våga pröva

En skola eller förskola med särskilt svåra förutsättningar kännetecknas av en hög andel barn/elever vars föräldrar har låg eller ingen utbildning, en hög andel barn/elever vars föräldrar har försörjningsstöd, en hög andel nyanlända barn/elever, och hög andel barn/elever med utländsk bakgrund samt en låg andel behöriga förskollärare/lärare.

Inför prövoåret har medarbetaren möjlighet att löneförhandla med sin nya chef, och efter prövoåret finns en möjlighet att välja att gå tillbaka till sitt gamla jobb.

-Vi hoppas naturligtvis att många väljer att stanna kvar, eftersom vårt mål är en mer likvärdig skola och förskola i Trollhättans Stad, säger Karin Persson, förvaltningschef på Utbildningsförvaltningen.

yrket

I Trollhättans Stad finns cirka 340 olika yrkestitlar. Vi beskriver några av dem här – och låter dig möta medarbetaren bakom yrket.

”Jag är passionerad för mitt jobb”

För Johanna Berg är yrket som planarkitekt inte bara ett yrke. Det är betydligt mer än så.

–Det skulle vara otänkbart att arbeta med något annat, jag är passionerad för mitt jobb, säger Johanna.

TEXT: PER IVARSSON FOTO: SEBASTIAN LAMOTTE

Planarkitekt Johanna Berg är ofta på resande fot utanför jobbet och låter sig alltid, och gärna, inspireras av andra bebyggda miljöer. Arbetsplatsen är Samhällsbyggnadsförvaltningen i stadshuset, men det är inte alltid som hon är på plats.

– Just nu har jag det bästa av två världar. Jag bor här i Trollhättan, men det blir en del långhelger i Milano, där min pojkvän bor. Så ibland sitter jag i Milano och arbetar med stadsplanering i Trollhättan, vilket fungerar utmärkt med fjärrskrivbordet och Skype, säger Johanna och fortsätter:

– Jag tror att jag måste åka iväg för att få känna entusiasmen och passionen för yrket. Det skulle vara otänkbart att arbeta med något annat, jag är passionerad för mitt jobb. Så jag flänger ganska mycket, men samtidigt är det skönt att bo i Trollhättan också.

Miljonprogrammet ingången

Hennes yrkesval bottenar i ett ökat intresse för samhällsfrågor som hon fick under gymnasie-

tiden.

– Jag hade väldigt drivande lärare och när jag läste en kurs om miljonprogrammet, om varför det kom till och att det skulle värna medborgarnas bästa och att det skulle synas i det bebyggda, så väcktes mitt intresse för arkitektur. Jag åkte ut till olika bostadsområden, där jag också försökte få en inblick i hur utformningen av byggnader kunde påverka människor.

Flyttade till Trollhättan

Hon ville inte bli husarkitekt, utan arbeta med bostadsområden som innefattar byggnaderna och platserna mellan byggnader, vilket ledde till högskolestudier i Karlskrona på programmet ”Fysisk planering”, vilket i sig är en lite missvisande benämning.

– Mina släktingar trodde att jag planerade för idrott... men egentligen borde programmet heta ”planarkitekt”. Det är en förkortning av planeringsarkitekt och en planarkitekt arbetar med stadsplanering.

Efter utbildningen i Karlskrona flyttade Johan-

Planarkitekt Johanna Berg trivs jättebra på jobbet, inte av de andra! Stadsplanering är klurigt och du kan inte lå

na till Göteborg och fick jobb på ett arkitektkontor i Vänersborg. Hon ville flytta närmare sitt jobb och fick en lägenhet i Trollhättan.

– Och i samband med flytten hörde Trollhättans Stad av sig. Jag hade en bekant som arbetade här och hon undrade om inte jag ville komma på anställningsintervju. Jag hade varit här på möten i min roll som konsult och tänkte att det skulle passa mig att arbeta kommunalt. Hon fick arbetet och började i Trollhättans Stad 2017.

Hur trivs du?

– Jättebra! Jag känner att jag har mer inflytande här. Jag får bereda handlingar och presentera förslag för politiken, vilket jag ser som den största fördelen jämfört med att vara konsult. Sedan får

... minst på grund av att hon får arbeta med många andra professioner som kretsar kring stadsbyggnad: "Det är fantastiskt roligt och jag lär mig så himla mycket nära dig allt under fem års studier på högskolan, inte en chans", säger Johanna.

jag arbeta med många andra professioner som kretsar kring stadsbyggnad; lantmäteri, gata&park, miljökontoret och så vidare. Det är fantastiskt roligt och jag lär mig så himla mycket av de andra! Stadsplanering är klurigt och du kan inte lära dig allt under fem års studier på högskolan, inte en chans. Det är därför den här förvaltningen är så bra – vi jobbar så tätt tillsammans.

Villatomter till tomtkön

Hennes jobb handlar om att ta fram detaljplaner för ett område, alltså hur det ska användas och byggas. Ett färskt exempel som hon arbetar med är Lärketorpet, nordvästra delen. – Jag tittar på hur många tomter vi kan få in

eftersom vi ska få fram villatomter till tomtkön och det är många faktorer som styr arbetet. I det här området flyger det helikoptrar till Näl, så därför har vi anpassat bebyggelsen lite. Sedan finns det en järnvägstunnel som tillhör Trafikverket och börjar man gräva eller schakta ovanför den riskerar man att skada tunneln.

"Väldigt komplext"

Och det finns fler saker som måste redas ut innan förslaget kan presenteras: Finns det värdefull natur? Skyddade djurarter? Hur påverkas området av klimatförändringar? Och så vidare.

– Det är väldigt komplext idag när man tar fram förslag till nya områden. Som planarkitekt

handlar det om att pussla ihop alla frågorna, väga av dem, se vad är som viktigast att tänka på och ta fram ett förslag utifrån det. Sedan hoppas man på att gestaltningen tillför något nytt till staden.

Vad är det bästa med jobbet?

– Jag gillar utmaningar, samtidigt är prestationen jätteviktig för mig. Det här måste bli bra eftersom det är till för Trollhätteborna. Det är en ganska häftig tanke att det vi gör nu ska hålla i minst 100 år, därför gillar jag den bebyggda miljön, att du ser resultatet av vad du har gjort. Och det är lyckat när du ser att folk som flyttar in i ett område börjar använda de allmänna platser som man planerade för, avslutar Johanna. ●

Brukarnas behov i fokus med central schemaläggning

Drygt ett år har gått sedan schemaläggningen centraliserades inom omsorgsförvaltningen. Trots att många utmaningar kvarstår har schemaläggarna kunnat se flera förbättringar med det nya sättet att planera.

TEXT och FOTO: JONATHAN HJORT

Theres Axelsson och Katja Johansson har bägge jobbat som schemaläggare ute i omsorgsförvaltningens verksamheter. Sedan drygt ett år tillbaka jobbar de på en central enhet som planerar personalens scheman.

– Vi arbetade med schemaplanering redan innan också, fast på olika enheter, säger Theres och Katja.

Att schemaplaneringen skulle varit bättre när det gjordes ute på enheterna är ingen beskrivning Katja och Theres känner igen. Istället ser de mängder med fördelar sedan schemaläggningen centraliserades. – Vår kunskap om schema har växt väldigt mycket det här året. Vi har hittat många fel från tidigare som kunnat åtgärdats. Det är även tryggare för personalen när vi sitter och gör detta ihop eftersom det blir både mer jämställt och korrekt.

POSITIV TREND

Sedan april 2018 har antal scheman som har mindre än 11 timmars dygnsvila minskat med 36 procent.

Scheman där personalen arbetar mer än 48 timmar per vecka har minskat med 60 procent och delade turer har minskat med 9 procent.

– Vi har egentligen ingen åsikt om hur schemat ska se ut. Vi utför ett uppdrag där vi måste följa de behov, lagar och regler som finns, säger Theres och Katja.

TUFFT FÖRSTA ÅR

Trots regler och lagar som schemaläggarna måste förhålla sig till har det varit ett tufft första år på den nya enheten. Bland annat har det förekommit många personliga påhopp, både på och utanför jobbet.

– Vi är stolta över vårt jobb, men visst är det tufft med alla de påhopp som förekommit. Det är dock fortfarande behov, lagar och regler som styr hur schemat ska se ut. Chefen beställer ett jobb och vi utför jobbet utifrån det, säger Katja.

– Alla kan inte alltid vara nöjda. Samtliga scheman kan kritiserars utifrån olika synpunkter. Det var precis likadant innan schemaläggningen centraliserades, säger Theres.

Theres Axelsson och Katja Johansson arbetar som planerings- samordnare med inriktning schema.

UTMANINGAR

En av de största utmaningarna för schemaläggarna är alla personliga önskemål.

– Vi ser många önskemål i schemat utifrån personalens sociala liv. Det kan till exempel vara vissa som vill sluta en halvtimme tidigare för att de tycker att det blir för mycket trafik när de skulle ha slutat egentligen. Jag har inget emot att lösa det, men då behöver jag sätta någon annan på den halvtimmen, säger Katja.

– Personalen tänker oftast inte på vilka konsekvenser önskemålen ger och hur det påverkar kollegor som får täcka upp istället, säger Theres.

FÖRÄNDRADE BEHOV

Med en samplanering och större helhetsbild ska omsorgsförvaltningen bli bättre rustade för framtidens utmaningar. Med fler människor som behöver hjälp, där tiden när hjälpen behövs varierar, är det många pusselbitar som ska klaffa när schemat sätts.

– Behovet för brukarna förändras och vi måste hänga med i den utvecklingen, säger Theres och Katja.

SYSTEMATISKT ARBETE FÖR ATT ÖKA FRISKNÄRVARON

Trollhättans Stad arbetar på många olika fronter för att vara en hälsosam arbetsplats. På omsorgsförvaltningen arbetar man bland annat systematiskt med att minska korttidssjukfrånvaron. Framförallt tittar man på anpassade arbetsuppgifter för att kunna erbjuda medarbetare en snabbare återgång till arbetet.

– Är man jättesjuk ska man självklart vara hemma. Men vi vill kunna erbjuda anpassade arbetsuppgifter i de fall där det är möjligt. Därför är tidig kontakt mellan medarbetare och chef viktig, säger Lena Johansson, förvaltningschef för omsorgsförvaltningen.

Enhetschefer och medarbetare måste diskutera hur just deras verksamhet kan jobba med att höja frisknärvaron, men några förvaltningsövergripande rutiner går inte att frånga: Arbetstagaren meddelar arbetsgivaren att det finns en arbetsoförmåga, sedan bedömer arbetsgivaren om verksamheten kan erbjuda en anpassad arbetsuppgift eller om arbetstagaren har rätt till sjukfrånvaro.

– Det är inte någon ny regel, bara ett förtydligande av redan överenskomna regler som är satta mellan arbetsgivaren och fack på nationell nivå i Kollektivavtalets Allmänna Bestämmelser. Syftet med rutinen är att kunna hitta lösningar som fungerar för medarbetare, medarbetarens kollegor och verksamheten, säger Jonas Boström, utvecklingsledare inom omsorgsförvaltningen.

Omsorgsförvaltningen vill skifta fokus från att prata om individuell sjukfrånvaro till att se på frisknärvaro och de positiva effekter det har för medarbetare, brukare och verksamhet.

– Våra medarbetare är jättevärdefulla och behövs i verksamheten för att brukarna ska få bästa möjliga förutsättningar. Stukar någon till exempel foten under helgen eller sovit dåligt på grund av huvudvärk, vill vi inte förlora den personens kompetens. Då kanske personen kan göra lättare uppgifter, få möjlighet att vila några gånger under dagen eller hjälpa till med sin expertis på något annat sätt. Det är en möjlighet för medarbetaren att slippa förlora inkomst samtidigt som kollegorna slipper stressen med vikarieintroduktion, säger Lena Johansson.

POSITIVA EXEMPEL

”Vi på Källebacksgatan tycker att det är en förmån att man har möjligheten att kunna komma till jobbet och känna att det inte finns något krav att alltid prestera 100 procent. Detta då vi känner att vi sedan tidigare har en öppenhet och trygghet i gruppen som gör att vi kan ha en dialog med varandra om vi inte alltid är ”på topp”

– Rosie och resten av gruppen på Källebacksgatan

”Här på Drottninggatan har vi diskuterat fördelarna med den nya sjukrutinen, det innebär en större trygghet för både oss i personalen och för de boende att ha ordinarie personal på plats även om deras arbetsuppgifter är anpassade”

– Drottninggatan socialpsykiatri

”Efter att ha diskuterat sjukfrånvarorutinen i vår arbetsgrupp blev det tydligt hur viktiga vi är för varandra i vårt arbete. Att min kollega kan komma in och jobba med anpassade arbetsuppgifter skapar en känsla av stabilitet och trygghet i verksamheten”

– Personal på Lantmannavägen 38

MÅL: ÖKA FRISKNÄRVARON

- Bättre arbetsmiljö
- Bättre för brukarna
- Bättre för verksamheten

Personalstrateg Monika Johnsson i aulan på Nils Ericsonsgymnasiet, där hon berättar för eleverna på Vård- och omsorgsprogrammet om satsningen på Hållbar undersköterska.

Peter Andersson och Madde Stjernqvist från Arena Älvhögsborg stöttar med de praktiska bitarna, och har lång erfarenhet av att arbeta med hälsa på arbetsplatsen. "Det handlar inte om att nå elitvärden, utan att de ska fungera funktionellt, vilket stärker dem på alla plan, både fysiskt och mentalt, att det blir en helhet, säger Peter.

Satsning på hållbara undersköterskor

I samarbete med Nils Ericsonsgymnasiet och Arena Älvhögsborg har Trollhättans Stad startat en satsning som heter "Hållbar undersköterska", vilket är ett led i arbetet med attraktiv arbetsgivare.

TEXT och FOTO: PER IVARSSON

– Tanken kring projektet uppkom när vi upplevde att allt fler elever har svårare att klara av de fysiska kraven som ställs på en elev på ett yrkesprogram idag. Hållbar undersköterska är ett projekt som kan stärka ungdomarna, visa på vikten av kondition som resurs och på samma gång introducera Trollhättans Stad som arbetsgivare, säger personalstrateg Monika Johnsson.

Hälsoscreening

Projektet innebär att det genomförs fysiska tester med åk 1 och 2 på Vård- och omsorgsprogrammet, vilket består av cirka 50 elever. Testet görs en gång/år under gymnasietiden. Eleverna får göra en hälsoscreening kring livsstilen i stort och svara på frågor om vanor

kring träning, sömn, kost, alkohol, tobak med mera.

I projektet ingår också att eleverna erbjuds en timmes extra fysträning i veckan.

Varför stöttar Trollhättans Stad projektet?

– Det är ett projekt som kan stärka ungdomarna, peppa dem och göra dem medvetna om vikten och framgången med god hälsa. Vi har alla ett ansvar att bygga ett hållbart samhälle. Ett samhälle där vi kan använda oss av kondition som resurs och skapa goda förutsättningar för ett friskare liv, säger Monika Johnsson.

– Vi vill också vara en attraktiv arbetsgivare och vi vet att fysisk och psykisk hälsa hör ihop för att klara jobbet. Givetvis anställer vi gärna dessa rustade elever, avslutar Monika.

HÄLSOINVESTERINGAR – SERIE OM VÅRA HÄLSOSATSNINGAR

Under året vill vi uppmärksamma vårt strategiska hälsofrämjande personalarbete genom de hälsosatsningar vi erbjuder för våra medarbetare.

Mål med hälsoarbetet:
Ett långsiktigt strategiskt hälsoarbete för samtliga anställda i staden. Syftet är att öka välbefinnandet genom att främja den fysiska, psykiska och sociala hälsan för individen, gruppen samt organisationen i stort. Ur ett hälsofrämjande perspektiv är fokus att lyfta det arbetet som fungerar och bygga vidare på det.

Vid frågor, synpunkter eller idéer, kontakta arbetsmiljögruppen: arbetsmiljo@trollhattan.se

Den ena dagen sällan den andra lik

Carina Nolåker och Göran Johansson arbetar inom serviceförvaltningens poolenhet, som innebär att de ena dagen kan befinna sig i köket på Kritans förskola i Skogshöjden, för att nästa dag vara på Lillegårdens förskola på Stavre – eller någon helt annanstans.

–Det har blivit en vana, och jag tänker inte så mycket på det, säger kokerskan Carina Nolåker.

TEXT och FOTO: PER IVARSSON

2012 började Carina Nolåker arbeta som timanställd kokerska inom dåvarande Östra skolområdet. 2015 tackade hon ja till en fast anställning inom Poolverksamheten, vilket innebär att hon rycker in i något av köken om ordinarie personal är ledig eller har blivit sjuk.

– Jag utgår från Lyrfågelskolans kök varje morgon, och jag hinner knappt byta om förrän poolplaneraren ringer och säger att jag ska till exempelvis Rådjuret. Jag har ingen mobiltelefon så jag får fråga efter adressen, så det är en utmaning, säger Carina.

”Roligt och flexibelt”

Det krävs ett visst mått av mod för att klara av det, för när hon väl har hittat till arbetsplatsen för dagen gäller det att vara snabb i tanke och handling.

– Vi måste leverera. Frukosten ska vara serverad klockan 8, och det gäller att ha koll på specialkosten, säger Carina som ändå uppskattar sin flackande tillvaro.

– Jag får jättemånga arbetskamrater på det här sättet, alla pedagoger. Det är roligt och flexibelt. Ja, jag gillar det, säger Carina.

Hon har blivit erbjuden anställning i ett

Göran Johansson och Carina Nolåker ingår i Serviceförvaltningens poolenhet. Det innebär att de sällan är på samma plats mer än en dag eller två – sedan är det ett nytt kök som gäller.

och samma kök, men tackade nej.

– Jag klarar inte av att vara i ett och samma kök länge, då skulle jag bli skogstokig. När jag har varit i ett kök ett tag känner jag att det blir tråkigt, och vill åka vidare till nästa ställe.

Slipper arbeta kvällar och helger

Kollegan Göran Johansson arbetar också inom Poolen. Han har jobbat som kock i 47 år ”i alla delar av världen” och i olika chefsbefattningar sedan han var 23 år. Han har bott i Trollhättan sedan många år tillbaka, och för 1,5 år sedan bytte han också arbetsplats till Trollhättans Stad.

– Jag ville inte flytta från stan. Jag fyller snart 63 år och ville inte jobba kvällar eller helger,

berättar Göran.

”Hej, Carina”

Och precis som Carina har inte heller Göran något emot att byta arbetsplats varje dag. Han uppskattar att arbeta själv i köket, att kunna påverka menyns utformning – och den sociala aspekten.

– Det passar mig som person. Jag gillar att umgås med folk. Om du är i ett och samma kök hela tiden träffar du bara sju-åtta personer varje dag.

Carina nickar instämmande:

– Det är så roligt när jag kommer till ett kök och de säger: ”Hej, Carina, vad kul att du kommer idag!” Så jag kommer att köra ett tag till, det är ett väldigt bra jobb, avslutar hon.

Trollhättans Stads varumärkesarbete handlar om vilket förtroende som Trollhätteborna ska ha för oss och det vi gör. Vi vill göra livet enklare för dem, därför har fyra ledord tagits fram som ska spegla det vi gör för att nå dit: handlingskraft, nytänkande, delaktighet och mod. För att ledorden ska bli enklare att ta till sig hämtar vi ett konkret exempel från verksamheten utifrån varje ledord.

LEDORD: MOD

- *Vi är en modig organisation där medarbetarna känner tillit och trygghet.*
- *Vi vågar satsa, gå nya vägar och ser våra misstag som lärdomar som hjälper oss att utvecklas och bli bättre.*
- *Vi står upp för vårt uppdrag och tar de modiga och konstruktiva beslut som är bäst i längden, för Trollhättan och för trollhätteborna.*

TÄVLING

Har du något exempel när du – eller någon på din arbetsplats – visade prov på mod på jobbet?

Berätta lite kort om det och mejla till kommunikation@trollhattan.se senast 30 november. Bästa exemplet får ett diplom och en symbolisk gåva.

ny

IT-tekniker Erik Beckius är på god väg att skapa sig en bra bild av hur arbetet fungerar inom den kommunala världen.

”Jag är nyfiken på offentlig sektor”

TEXT: PER IVARSSON FOTO: OLA SVANBERG

Han har arbetat länge med tekniska frågor inom det privata, men har nu tagit steget över till den kommunala världen.

– Jag har varit nyfiken på offentlig sektor, och det är jätteroligt att få se hur den fungerar, säger IT-tekniker Erik Beckius.

Kärleken tog Stockholmaren Erik Beckius till Vänersborg för 13 år sedan, och nyfikenheten fick honom att ta det yrkesmässiga klivet över till kommunal verksamhet och en roll som IT-tekniker i Trollhättans Stad.

–Jag har alltid arbetat inom den privata sek-

tor. Så jag sökte mig aktivt till offentlig sektor. Jag började arbeta inom finans, sedan på utvecklingsföretag och senast jobbade jag på Stena IT, säger Erik.

Och intrycket av den kommunala sektorn är redan positivt.

–Det är en väldigt trevlig arbetsplats och bra kollegor. Folk verkar trivas. Det känns som en kombination av att de är stolta över sin yrkesroll, och att de som bor här är stolta över Trollhättan. Jag har inte varit här mer än ett par veckor och har mött mycket värme och glädje. Ingen har varit sur än, säger Erik

och skrattar.

Hur kan en arbetsdag se ut?

– Vi har ett ärendehanteringssystem. Mitt ansvarsområde är stadshuset och arbetet kan handla om allt från ominstallationer, felsökningar och mjukvaruinstallationer, säger Erik.

Vad är det bästa med jobbet?

– Jag gillar att hjälpa mina kollegor med deras IT problem, samtidigt så får jag en liten inblick i vad de är för slags personer, och vad de brinner för i arbetet och som medmänniskor.

Nyanställda i Trollhättans Stad

EFTERNAMN	FÖRNAMN	BEFATTNING	ARBETSPLATS
BECKIUS	ERIK	IT-TEKNIKER	IT-avdelningen
HEIMELAND	ANNA-MARIA	SJUKSKÖTERSKA	Tallbacken
GRUSELL	LINDA	LÄRARE TIDIGARE	Skoftebyskolan
JÅTBY	ANNA	SPECIALLÄRARE	Hjortmosseskolan
MARTINSSON	PERNILLA	SAMORDNARE	ASF
WALLÉN	ÅSA	REKTOR	Utbildningsförvaltningen
GUSTAFSSON	MALIN	VERKSAMHETSCHEF	Serviceförvaltningen ADM
DAHL	LINDA	ENHETSCHEF	Omsorgsförvaltningen
KLINTHEDE	MARIE	UNDERSKÖTERSKA	Gruppbostad Nordängen
PERSSON	HELENA	SJUKSKÖTERSKA	Humlevägen 74
RISBERG	DUCK	ENHETSCHEF	Omsorgsförvaltningen
ÖVERMYR	ANNIKA	AVDELNINGSCHEF	Huvudbiblioteket
OSKARSSON	ANNELIE	ENHETSCHEF	Omsorgsförvaltningen
LARSSON	SANNA	SJUKSKÖTERSKA	Humlevägen 80
JAKOBSSON	MARIA	LÖNEHANDLÄGGARE	Personalkontor

Det händer så otroligt mycket i våra verksamheter, långt mer än vad vi har möjlighet att berätta om i Stadsporten. Exempelvis gör vi ungefär 10-15 inlägg i veckan på Trollhättans Stads Facebook. Här följer ett axplock från de senaste veckornas publiceringar:

hänt

Den 22 oktober 2019 besökte Sveriges socialminister Lena Hallengren Trollhättans Stads omsorgsverksamheter på Tallbackens demenscentrum.

Den 16 oktober fördelades de första byggrätterna till Lärketorp! Två områden med gruppbyggda bostäder, cirka 80 bostäder totalt, låg i potten inför utlottningen. Vinnare blev Riksbyggen och AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag. På bilden: Rasmus Edlund, Riksbyggen, Urban Blom, AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag, Eva Grönberg, Trollhättans Stad, Per-Åke Edling, NCC, Staffan Lundqvist, PEAB och Anders Johansson, SKANSKA.

Hur kan det se ut på Vårvik om sisådär 10 år...? Just nu jobbar vår grymma 3D-grafiker på för fullt med att ta fram en visualisering i 3D för att bilden ska klarna något. Här får vi en sneak peek från hennes arbetsmaterial. Vi står på den framtida Stridsbergsbron och blickar ut mot Vårvik, Martinverket till vänster, bostäder och självklart massa skog till höger. Snart kan du se mer på hemsidan eller på öppet hus om Vårvik och Hjulvarvelund den 13 november. www.trollhattan.se/enydelavdin stad.

Trollhättan har certifieringen Fairtrade City, vilket är en diplomering för en kommun som arbetar för rättvis handel och etisk konsumtion. Det uppmärksammades under Fairtradeveckorna i början av oktober, då vi spred kunskap om detta genom att bland annat visa upp Fairtrademärkta rosor från Afrika.

Krönikan

OMVÄLVANDE MÖTE MED DALAI LAMA

Via Individuell Människohjäl (IM) var Tibets andlige och religiöse ledare Dalai Lama inbjuden att föreläsa vid Södertörns Högskola för några år sedan. Väl sittandes i sin stora fåtölj på scenen såg han ganska liten ut. Han verkade inte alltid lyssna uppmärksamt till moderatorns inledande tal, utan log, tittade sig omkring, och såg ut att må bra i sin alldeles för stora fåtölj. När han började tala insåg jag snabbt att hans storhet inte ligger i den fysiska kroppens litenhet. Han talade med enkel – men karismatisk – röst, lugn, men med kraft. Känslan av att han talade med oss inte till oss var överväldigande.

Hans inledande ord visade oss snabbt vartåt det bar: "Mentalt och fysiskt är vi alla likadana och alla söker vi lyckan desperat. Så även jag". Därefter följde ett långt samtal med fokus på vad vi människor kan göra med varandra och för varandra, om respekt och hur vi ständigt kan utmana oss och vår nyfikenhet för det som händer utanför den egna sfären.

Dalai Lama talade om religionen i världen och hur den tycks dela människor från varandra, istället för att sammanföra dem. Han började i det fysiska livet: "Fysiska material ger enbart fysisk tillfredsställelse". Istället rekommenderade han den mentala tillfredsställelsen och att lyckas via religionen ofta är det som eftersöks idag på grund av alltför mycket fysiska material i vår omgivning, saker som vi egentligen inte har så mycket nytta av: "Den mentala tillfredsställelsen måste komma inifrån". Enkelhet och uppriktighet menade han är grunden till detta och religionen är en väg att nå styrka.

Vad vill jag då förmedla med detta? Inget mer än att berätta hur ett möte med en annan människa påverkade mig och finns kvar inom mig långt efteråt. Jag känner tacksamhet över att ha fått möjligheten att möta denna man, från ett land jag vet ganska lite om men som med sina ord och fysiska uppenbarelse berörde mig djupt. Så låt dig inte luras av en människas fysiska litenhet, ständiga leende, brist på ord eller annorlunda klädsel, de kan ändå lämna djupa och omvälvande spår i ditt liv.

ANNELI STARK

Arbetsledare, Framtidshuset

Rökfri arbetsplats 1 december

Den 1 december är det inte längre tillåtet med rökning på arbetstid.

– Vi vill främja en god arbetsmiljö och värnar om välbefinnandet för våra medarbetare, vårdtagare och elever, säger personalchef Elisabeth Funck.

TEXT: PER IVARSSON

Rökning är ett av världens allvarligaste hälsoproblem. Den ökar risken för att drabbas av en rad dödliga sjukdomar, men också den som utsätts för passiv rökning löper en ökad risk att drabbas.

Trollhättans Stad är en av många kommuner som har anslutit sig till Tobacco Endgame – som innebär ett rökfritt Sverige 2025 – och i somras kom en ny tobakslag som bland annat förbjuder rökning på vissa allmänna platser. Mot den bakgrunden har Trollhättans Stad antagit nya bestämmelser för en bättre hälsa. Bestämmelserna inne-

bär att det inte är tillåtet med rökning på arbetstid och att rökning utanför arbetstid ska ske på anvisad plats. Bestämmelserna gäller från 1 december.

– Vi vill vara en förebild i folkhälsoarbetet och samtidigt en attraktiv arbetsgivare, säger personalchef Elisabeth Funck.

Föreläsningar tobaksavvänjning

Företagshälsovården Hälsan har samlat information om vart man kan vända sig för att få hjälp för att sluta röka. Informationen finns på Hälsans sida på intranätet.

– Vi kommer också att erbjuda två föreläsningar med en specialutbildad sjuksköterska inom tobaksavvänjning.

Utbildningarna hålls i sessionssalen den 22 november klockan 8:30–9:30 och den 27 november klockan 16:30–17:30. Ingen föranmälan krävs.

Årets mamma skänkte förtröstan

Tillsammans med Vänersborgs kommun, Arbetsförmedlingen, Kriminalvården och länsstyrelsen hade Trollhättans Stad en heldagskonferens den 16 oktober med temat "Våld mot närstående – hur förebygger vi?"

Av föreläsarna kan nämnas Juno Blom, som pratade om att ett liv fritt från våld och förtryck är en rättighetsfråga. Disa Jagurdzija, Nätverket De glömda barnen, fokuserade på våld ur barnets perspektiv, och Fredrik Olausson, Kriminalvården, berättade om ett nytt behandlingsprogram mot relationsvåld.

Paulina Bengtsson, vald till "Årets mamma" 2019, avslutade dagen med att ge deltagarna en förtröstan om att även i den svåraste livssituation kan man finna hopp,

Paulina Bengtsson och Monika Leijon, drogförebyggande samordnare i Trollhättans Stad under konferensen om våld mot närstående.

kraft och en ny start i livet. Genom Novahuset har Paulina och hennes kollegor kunna hjälpa personer som har blivit utsatta för någon form av sexuellt övergrepp.